

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
Quality Assurance in Educational Institutions of Secondary Schools in the Group
under the Surin

ภาณุวัฒน์ ปิ่นหอม¹
อารมณ จินดาพันธ์² สมใจ เดชบำรุง³

Received : October 27, 2023

Revised : November 5, 2023

Accepted : November 24, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 339 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า : 1) การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ มาในรูปแบบโครงการที่จะนำไปใช้พัฒนาสังเคราะห์เป็นโครงการดังนี้ (1) โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (2) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา (3) โครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ (4) โครงการการปรับปรุงภูมิทัศน์และ สภาพแวดล้อม (5) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

The purpose of this research was to study 1) to study the implementation of educational quality assurance within educational institutions. of secondary schools in the group under Surin Secondary Educational Service Area Office 2) To develop guidelines for the implementation of educational quality assurance within educational institutions. under the Office of Secondary Education Service Area, Surin, using the data provider as the unit of analysis (Unit of Analysis) The samples used in the research were administrators, teachers, schools under the Secondary Education Service Area Office, Surin, totaling 339 people. Statistics used in data analysis. Is Frequency (Frequency : f), Percentage : %), Mean (X), Standard Deviation (S.D.) and Structured Interview using Content Analysis.

The research findings were as follows: 1) the implementation of educational quality assurance within educational institutions of secondary schools in the group under Surin Secondary Educational Service Area Office The side with the highest mean is operation according to educational management development plan of educational institutions, followed by quality assessment within the educational standards of educational establishments and the lowest mean is Standardization education of educational institutions 2) Guidelines for the implementation of educational quality assurance within educational institutions under the Office of Secondary Education Service Area, Surin. Comes in the form of a project that will be used to develop synthetically as a project as follows (1) Workshop on improving the quality assurance system according to educational standards. (2) Workshop on improving educational institute curriculum. (3) Training project to enhance knowledge on operational budgeting. (4) Improvement project. Landscape and environment (5) Student potential development project to develop academic achievement.

Keywords : internal quality assurance in schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2553 กล่าวในมาตรา 4 ว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ และยังได้กล่าวถึงหลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาโดยที่ กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้กำหนดด้วย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2553. 2553 : 2)

การประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นกระบวนการบริหารเพื่อให้ได้คุณภาพ ผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดจนเป็นที่เชื่อถือศรัทธาและยอมรับของสังคมก็ย่อมจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาอยู่อย่างเด่นชัด และเมื่อพิจารณาตามสาระบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในหมวดที่ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ย่อมจะเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษากล่าวคือ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา โดยให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพ ของสถานศึกษาโดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาดำเนินการตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละ ระดับ และให้มีการจัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เมื่อพบว่าผลการประเมิน ภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด และเป็นกลไกการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรม ตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเกิดความ มั่นใจในระบบการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นระบบที่มีการนำเนินการโดยบุคลากรสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดควบคู่กับการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 : 2)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้สถานศึกษาถือปฏิบัติ ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีทิศทางในการพัฒนาที่ชัดเจน ไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนระดับคุณภาพการศึกษาอาจแตกต่างกันไปตามศักยภาพ แต่ในปัจจุบันมีการกระจาย อำนาจการศึกษา สถานศึกษานิติบุคคล กล่าวคือสถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึง สภาพความต้องการและปัญหาในชุมชนนั้นๆ ความเหลื่อมล้ำความแตกต่างกันทั้งด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร และความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษา การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนรวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ทำให้ คุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีลักษณะอันพึง

ประสงค์ ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการให้เป็นที่เชื่อมั่นและพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ดังนั้นหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตั้งแต่การวางแผนดำเนินงาน และตรวจสอบผลการดำเนินงานตามภาระรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (กรมวิชาการ. 2544 : 1)

ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในอยู่ในกระบวนการบริหารจัดการจัดการศึกษา ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้แก่ กำหนดมาตรฐานมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรมีความตื่นตัวในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. 2554 : 82-83)

ในการดำเนินการตามภารกิจหลักของการประกันคุณภาพนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายกับพัฒนาในภาพรวมระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อาจกำหนดตัวบ่งชี้เน้นบริบทหรือเอกลักษณ์ท้องถิ่นเพิ่มเติมอีกก็ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้มีระบบประกันภายในที่เข้มแข็ง และนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก มาใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยรายงานผลให้คณะกรรมการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ เพื่อพัฒนาศึกษาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับสูงให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปร่วมมือกับชุมชนองค์กรทางวิชาการให้การช่วยเหลือสถานศึกษาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจให้บรรลุตามมาตรฐานให้ได้ ทั้งนี้ถือเป็นการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาของชาติ และสอดคล้อง กับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554)

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นทั้งการบริหาร การพัฒนาระบบงานของสถานศึกษาตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสถานศึกษาและชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สามารถอาศัยแนวคิดการบริหารระบบคุณภาพ “วงจรของเดมมิง (Deming Cycle)” ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง การดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อยๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอด สถานศึกษาจึงสามารถใช้ PDCA เป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการตลอดจนสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่กำหนดไว้ (พงเพชร ผัดกระโทก. 2559 : 3)

แต่อย่างไรก็ตามจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พบว่าผลการประเมินทั้งจากหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศต่างมีท่าทีและทิศทางที่สอดคล้องตรงกันว่า คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังต้องได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้นและให้มีมาตรฐานระดับสากล พร้อมส่งสัญญาณผ่านสื่อต่างๆ ให้จัดเป็นเรื่องเร่งด่วนที่หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและเร่งดำเนินการ จากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาตั้งแต่รอบหนึ่งถึงรอบสาม (พ.ศ. 2544-2557) พัฒนาการของผลการจัดการศึกษาในรอบ 10 ปีที่ผ่านมามีทั้งแบบเพิ่มขึ้น คงที่ และลดลง สถานศึกษาที่มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น คือ ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาทั้งรอบสองและรอบสาม จำนวน

17,543 โรง ไม่มีการพัฒนา คือ ไม่ได้รับการรับรองทั้งรอบสองและรอบสาม จำนวน 1,422 โรง พัฒนาการลดลง คือ รอบสองได้รับการรับรองแต่รอบสามไม่ได้การรับรอง จำนวน 5,403 โรง พัฒนาการเริ่มดีขึ้น คือ ไม่ได้รับการรับรองรอบสองแต่ได้รับการรับรองรอบสาม จำนวน 3,593 โรง ในขณะเดียวกันจากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 40 มีสถานศึกษาที่ไม่ได้รับรองมาตรฐานการศึกษา รอบสามจำนวนตั้งแต่ 30 โรงขึ้นไป และที่น่่ากังวลเป็นลำดับต่อไป คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มากกว่าร้อยละ 60 มีจำนวนสถานศึกษาที่ไม่ได้รับรองเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินภายนอกรอบสอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 102-103)

จากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นได้จากการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์ มีโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสี่ จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน 68 โรงเรียน จากการรายงานการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาบางแห่งยังไม่ให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพภายใน การบริหารจัดการยังไม่ครบวงจร PDCA เป้าหมายของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพของต้นสังกัด ส่งผลให้การประเมินไม่บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงเป็นเหตุให้ไม่บรรลุผลตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และไม่บรรลุผลตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ควรส่งเสริมให้การช่วยเหลือ สนับสนุน นิเทศ ติดตามสถานศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในได้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเต็มตามศักยภาพ

จากสภาพปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญที่จะพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาภายใต้กรอบและนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยยึดเอาแนวทางของการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก 4 และเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ดีอันจะเกิดประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

สมมุติฐานการวิจัย

1. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ อยู่ในระดับดีมาก
2. แนวทางพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 85 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,891 คน ซึ่งจำแนกตามตำแหน่ง

1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 85 คน
2. ครูผู้สอน จำนวน 2,806 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,891 คน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 85 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 339 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970) และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน
2. ครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 329 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 339 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งใน แต่ละตัวแปรมีองค์ประกอบดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติการทำงานให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งงานที่ปฏิบัติปัจจุบัน ขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มี 7 ด้าน

แบบสอบถามในตอนี่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert'Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการ ต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานำมาเป็น กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert' Rating Scale) ครอบคลุมกระบวนการดำเนินงาน ตามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของ ภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารการศึกษา และด้านการวิจัยและประเมินการศึกษา จำนวน 3 คน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 85 โรงเรียน
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

6. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ดังนี้

ตารางที่ 1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวม

n = 339

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	S.D.	ระดับการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	อันดับ
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.15	0.42	มาก	7
2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	4.38	0.35	มาก	2
3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	4.39	0.47	มาก	1
4. ด้านจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.30	0.52	มาก	6
5. ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	4.32	0.46	มาก	3
6. ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน	4.31	0.51	มาก	4
7. ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.48	มาก	5
รวม	4.31	0.46	มาก	-

จากตารางที่ 1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มาก ($\bar{x}=31$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.39$, S.D.=0.47) รองลงมาคือ ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษา ($\bar{x}=4.38$, S.D.=0.35) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.15$, S.D.=0.42)

วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

พบว่าประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ที่คิดเห็น ตรงกันทั้ง 3 ท่าน มีดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมจาก ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 2) ประชุมร่วมแรงร่วมใจ และสร้างจิตสำนึกเห็นความสำคัญการพัฒนา คุณภาพการศึกษาโดย รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเสมือน ทุกคนมีภาวะผู้นำร่วมกัน 3) กำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษา อย่างเหมาะสม โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณา และ นำมาตรฐาน การศึกษาพร้อมค่าเป้าหมายเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาความ 4) ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้อง ภายในและภายนอกทราบโดยทั่วกัน

เพื่อการบริหารจัดการชุมชนที่ดี 5) แต่งตั้งคณะกรรมการ และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพภายใน จุดเด่น จุดด้อย สภาพภายนอกโอกาส อุปสรรคของสถานศึกษา และความ ต้องการจำเป็นของสถานศึกษา เพื่อการบริหารจัดการชุมชนที่ดี 6) ร่วมแรงร่วมใจนำผลการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอก (SWOT) ของสถานศึกษา ประมวลเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษาและชุมชน 7) ร่วมแรงร่วมใจจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ไว้ใช้เป็น แนวทางปฏิบัติงานให้กับครูและบุคลากร ทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี 8) ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวในอนาคต 9) จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร ต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ ชุมชนที่ดีตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้เพียงพอกับความต้องการของ บุคลากร อย่างเหมาะสม 10) ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้แบบมีส่วนร่วม ร่วมของครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่าง เป็นกัลยาณมิตร 11) สร้างขวัญและกำลังใจ ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและเกิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้และวิชาชีพ 12) ใช้ผลการประเมินเป็น ข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 13) ร่วมแรงร่วมใจสร้าง เครื่องมือการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับขอบข่ายการติดตามตรวจสอบ 14) จัดทำแผน / ปฏิทิน และดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาและ หน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง 15) นิเทศ ติดตามตรวจสอบอย่างกัลยาณมิตรโดยใช้วิธีการและ แหล่งข้อมูล หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษาเอกสาร การสังเกตการเรียนการสอน เป็นต้น 16) จัดทำ รายงานสรุปผลเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องและนำ ผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาไปใช้วางแผนดำเนินงาน ปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการให้ เกิดการบริหารจัดการที่ดีต่อไป 17) ร่วมแรงร่วมใจสร้างเครื่องมือและวิธีการ ประเมินคุณภาพภายในที่ หลากหลาย ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาของสถานศึกษา 18) นำ ขั้นตอนการทำงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในการประเมิน คุณภาพภายใน ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัว บ่งชี้การศึกษาของสถานศึกษา 19) นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาสรุปรวมและจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุง พัฒนาเพื่อเป็นชุมชนกัลยาณมิตรต่อไป 20) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีของ สถานศึกษา (SAR) โดย แต่งตั้งบุคคลผู้รับผิดชอบเป็นผู้นำร่วมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา 21) เขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) ที่สะท้อนสภาพการ ดำเนินงาน สรุปผลการ ดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาในปีถัดไป 22) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความ เห็นชอบ และเผยแพร่รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน 23) อบรมชี้แจงครู บุคลากรเพื่อสร้าง แรงจูงใจในการเป็นเจ้าของสถานศึกษา และเป็นผู้นำร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นกับทุกคน 24) นำ ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา การประเมินจากต้นสังกัด การประเมินภายนอกมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศ 25) ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้้อย่าง ต่อเนื่อง ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการปฏิบัติงานที่พบว่ามีคุณภาพและไม่มี คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป 26) เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยน เรียนรู้เชิงวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 27) ส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ จนเป็น วัฒนธรรมในการทำงานปกติสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยร่วมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จากประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน จำนวน 27 ข้อ มาสังเคราะห์เป็นโครงการในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 5 โครงการดังนี้

1) แนวทางพัฒนาข้อที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และข้อที่ 3 กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การศึกษา อย่างเหมาะสม โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณา และนำมาตราฐาน การศึกษาพร้อมค่าเป้าหมายเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาความ ผู้วิจัย ได้นำแนวทางการพัฒนามาสังเคราะห์เป็นโครงการได้คือ โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2) แนวทางพัฒนาข้อที่ 6 ร่วมแรงร่วมใจนำผลการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอก (SWOT) ของสถานศึกษาประมวลเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษาและชุมชน ผู้วิจัย ได้นำแนวทางการพัฒนามาสังเคราะห์เป็นโครงการได้คือ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

3) แนวทางพัฒนาข้อที่ 9 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ในการบริหารจัดการ ชุมชนที่ดีตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของ บุคลากรอย่างเหมาะสม ผู้วิจัย ได้นำแนวทางการพัฒนามาสังเคราะห์เป็นโครงการได้คือ โครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงาน ด้านงบประมาณ

4) แนวทางพัฒนา ข้อที่ 19 นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาสรุปรวมและจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อ นำไปใช้ปรับปรุง พัฒนาเพื่อเป็นชุมชนกัลยาณมิตรต่อไป ข้อที่ 27 ส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ จนเป็น วัฒนธรรมในการทำงานปกติสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ผู้วิจัย ได้นำแนวทางการพัฒนามาสังเคราะห์เป็นโครงการได้คือ โครงการการปรับปรุงภูมิทัศน์และ สภาพแวดล้อม

5) แนวทางพัฒนา ข้อที่ 10 ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้แบบมีส่วนร่วม ของครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่าง เป็นกัลยาณมิตรและข้อที่ 15 นิเทศ ติดตามตรวจสอบอย่างกัลยาณมิตรโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูล หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษา เอกสาร การสังเกตการเรียนการสอน ผู้วิจัย ได้นำแนวทางการพัฒนามาสังเคราะห์เป็นโครงการได้คือ โครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามที่สมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากับสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย พร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อให้ข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สถานศึกษามีแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ร่วมแรงร่วมใจนำผลการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอก (SWOT) ของสถานศึกษาประมวลเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตามตรวจสอบอย่างกัลยาณมิตรโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูล หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษาเอกสาร การสังเกตการเรียนการสอน สอดคล้องกับ นวฉวี ทานุกรม (2558) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีแนวทางการพัฒนาแบบพหุแนวทาง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการประชุมร่วมแรงร่วมใจ และสร้างจิตสำนึกเห็นความสำคัญ การพัฒนา คุณภาพการศึกษาโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเสมือน ทุกคนมีภาวะผู้นำร่วมกัน กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษา อย่างเหมาะสม โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณา และนำมาตรฐาน การศึกษาพร้อมค่าเป้าหมายเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาความ นำผลการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอก (SWOT) ของสถานศึกษาประมวลเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษาและชุมชน ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวในอนาคต จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ ชุมชนที่ดีตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้เพียงพอกับความต้องการของ บุคลากรอย่างเหมาะสม มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้แบบมีส่วนร่วม ร่วมของครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเป็นกัลยาณมิตร นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาสรุปรวมและจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาเพื่อเป็นชุมชนกัลยาณมิตรต่อไป และส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน ทั้ง 3 ท่าน จำนวน 27 ข้อ มาสังเคราะห์เป็นโครงการได้ 5 โครงการในการพัฒนา พัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ดังนี้ 1) โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 2) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา 3) โครงการฝึกอบรมเพื่อ

เสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ 4) โครงการการปรับปรุงภูมิทัศน์และ สภาพแวดล้อม 5) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะผลจากการวิจัย

1.1 ควรมีกระบวนการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 ควรมีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

1.3 ควรสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อ การบริหารจัดการชุมชนที่ดีต่อไป

1.4 ควรมีกิจกรรมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อส่งต่อและแก้ไขปัญหาผู้เรียน ได้อย่างครบวงจร

1.5 ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรม การวิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.6 ควรมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ แผลผลการทำงาน ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ครอบคลุมทุกรายการ ทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัย ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ

2.3 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ตามแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา เป็นกรณีศึกษา โรงเรียนที่ได้รับรางวัลมาตรฐานสากล

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2538). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว. กรมวิชาการ. (2544). การศึกษา. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว. กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : แนวทางการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบ 4. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- กรมสามัญศึกษา. (2542). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานและตัวชี้วัดมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- กรรณิการ์ วงษ์ค าด่วง. (2556). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ:ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม). 2553. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2554) การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- เกศ น้ำทิพย์. (2557). การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนพานทอง สภาชนูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย บูรพา.
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2540). การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ครรชิต พุทธิโกษา. (2554).
- คู่มือการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- คำหมาน คนไค. (2542). ทางก้าวหน้าของครุมืออาชีพ : การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวทางของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- จักราช หินชู. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำรัส นองมาก. (2546). ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ
- จิรภา เขียนพิมาย. (2556). สภาพปัญหา และแนวทางการแก้ไขและพัฒนางานประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ชัยยุทธ ศิริสุทธิ. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเต่า อำเภอแก้งสนามนาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 3(1), 48-58.

- ณัฐพล รักไทย. (2557). แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัทสมน ชมพวงค์. (2556). การศึกษาสภาพปัญหาความต้องการและแนวทางการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นวลฉวี ทานุกรม. (2558). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประดิษฐ์ ศิริเดช. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารครูเชียงราย, 2(4), 78-93.
- ประเดิม วรรณทอง. (2556). สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- พวงเพชร ผัดกระโทก. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างครูผู้นำสำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิทักษ์ ดวงอาสงส์. (2558). สภาพความต้องการและการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- เพ็ญพัทธ์ บูรณะเสน. (2559). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. (2541). การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสารกองทุน สงเคราะห์การศึกษาเอกชน, 8(77), 37-40, มิถุนายน. ภาณุวัฒน์ ภัคดีวงศ์. (2541). ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียน-ประชาชน-ชุมชน ยุทธศาสตร์หนึ่งใน การประกันคุณภาพการศึกษา. ข้าราชการครู, 18(4), 42, เมษายน-พฤษภาคม.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2538). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มาลัยรัตน์ บุญกระจ่าง. (2556). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานตาม แนวทางการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- มินตรา ลายสนธิเสรีกุล. (2557). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รัตนา ชื่อสัตย์. (2559). แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : มติชน.
- เรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2556). แนวคิดการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู. วารสารครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 10(1), 34-45.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2544). แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วรลักษณ์ ชูก าเนิต และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2557). โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อ
พัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,
25, 93-102.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ตาตาทลับลิเคชั่น.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น: สานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอร์.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2541). TQM : ปฏิบัติการสู่องค์กรคุณภาพยุค 2000. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า. (2546). คุณภาพ : ความสำเร็จที่ต้องเริ่มจากภายใน
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. สงบ ลักษณะ. (2541). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา.
วารสารข้าราชการครู, 10(7), 25, สิงหาคม-กันยายน.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารวิชาการ, 1(4), 32-35.
สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัด
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์เกษตรแห่งประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). แนวดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์
พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับ
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ การศึกษาพิเศษ.
กรุงเทพฯ :
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545).
แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2562). แนวดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา
ประเภทสามัญศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ :
องค์การค้ำของ สกสศ. ลาดพร้าว.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2546). แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
ทดสอบทางการศึกษา.

- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : ชุมชนมุ สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รายงานการวิเคราะห์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาให้ รองรับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงว่า ด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพของสถานศึกษา พ.ศ. 2553 เล่มที่ 5. กรุงเทพฯ : ชุมชนมุ สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิวรี วิศุทธิ์สินธพ. (2554). รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษา คาทอลิก. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.